

Sag C-87/24**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

2. februar 2024

Forelæggende ret:

Administratīvā apgabaltiesa (Letland)

Afgørelse af:

3. januar 2024

Sagsøgere:

AS Gaso

AS Conexus Baltic Grid

Sagsøgt:

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija

Hovedsagens genstand

Søgsmål anlagt af AS Gaso og AS Conexus Baltic Grid (herefter »sagsøgerne«), med påstand om annullation af afgørelsen truffet af bestyrelsen i Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (kommissionen for regulering af og tilsyn med offentlige tjenester, herefter »tilsynsmyndigheden«), hvorved den (vægtede gennemsnitlige) sats for kapitalforrentning (i faste priser) blev fastsat med henblik på beregningen af (udkastet til) tariffene for tjenesteydelser i forbindelse med transmissionssystemet for naturgas, distributionsnettet for naturgas og lagersystemet for naturgas, med den begrundelse, at afgørelsen er behæftet med materielle og processuelle fejl, som har ført til, at denne forrentning er blevet fastsat på et ugrundet lavt niveau, hvilket forhindrer sagsøgerne i at opnå en forrentning af de tjenesteydelser, de leverer.

Genstand og retsgrundlag for anmodningen om præjudiciel afgørelse

Den forelæggende ret anmoder i henhold til artikel 267 TEUF om fortolkning af artikel 41, stk. 8, i direktiv 2009/73/EF med henblik på at fastslå, om tilsynsmyndigheden, når den træffer afgørelse om fastsættelse af den sats for kapitalforrentning, som skal anvendes ved beregningen af tarifferne i sektoren for forsyning med naturgas, skal give en passende begrundelse, navnlig hvad angår foreneligheden mellem denne sats og EU-rettens formål. Det ønskes endvidere oplyst, hvad der skal forstås ved begreberne »passende incitamenter« og »rimeligt afkast«, samt om og hvorledes en tilsynsmyndighed helt eller delvist kan eller skal anvende den metodik og de økonomiske principper, der bruges til at beregne sammenlignelige indikatorer for virksomheder, som opererer på det frie marked, og i givet fald basere sig på en uafhængig tredjeparts vurdering.

Præjudicielle spørgsmål

- 1) Er artikel 41, stk. 8, i direktiv 2009/73/EF til hinder for en national lovgivning, som ikke pålægger tilsynsmyndigheden en forpligtelse til, når den beregner tariffer eller fastsætter metodikker, at begrunde, hvorledes det sikres, at transmissions- og distributionssystemoperatørene får passende incitamenter på både kort og lang sigt til at øge effektiviteten, fremme integrationen af markederne og forsyningssikkerheden og støtte de dermed forbundne forskningsaktiviteter?
- 2) Er det foreneligt med artikel 41, stk. 8, i direktiv 2009/73/EF at fortolke en national lovgivning således, at der sikres passende incitamenter på både kort og lang sigt til at øge effektiviteten, fremme integrationen af markederne og forsyningssikkerheden og støtte de dermed forbundne forskningsaktiviteter, når brugernes betaling af tarifferne kun dækker de økonomisk begrundede omkostninger til opfyldelse af offentlige serviceforpligtelser og der i det mindste sikres et minimum af rentabilitet?
- 3) Er en national lovgivning, som i forbindelse med fastsættelsen af »passende incitamenter både på kort og lang sigt« og incitamenter til at »fremme integrationen af markederne og forsyningssikkerheden og støtte de dermed forbundne forskningsaktiviteter« ikke bestemmer, at der skal tages hensyn til de på det finansielle område anerkendte principper for fastlæggelse af den vægtede gennemsnitlige sats for kapitalforrentning under hensyntagen til sammenlignelige virksomheder, der opererer på det frie marked, forenelig med de formål, der er anført i artikel 41, stk. 8, i direktiv 2009/73/EF?
- 4) Skal tilsynsmyndigheden ved fortolkningen af begreberne »rimeligt afkast« som omhandlet i artikel 13 i forordning [(EF) nr. 715/2009] og »anspor[else] til investeringer« som omhandlet i artikel 41 i direktiv 2009/73 tage hensyn til begrebet vægtet gennemsnitlig sats for kapitalforrentning (WACC), som er anerkendt på det finansielle område, og til den metodik, der anvendes ved fastlæggelsen heraf?

- 5) Såfremt det foregående spørgsmål besvares bekræftende, kan tilsynsmyndigheden da lovligt se bort fra den metodik, der anvendes på det finansielle område til at fastlægge den vægtede gennemsnitlige sats for kapitalforrentning og tilpasse denne sats på den måde, den finder hensigtsmæssig?
- 6) Såfremt det foregående spørgsmål besvares bekræftende, kan tilsynsmyndigheden da lovligt tilpasse den vægtede gennemsnitlige sats for kapitalforrentning således, at der ved beregningen heraf tages hensyn til en størrelsesafhængig præmie på grundlag af låneomkostningerne for de øvrige virksomheder i medlemsstatens økonomi?
- 7) Såfremt det fjerde spørgsmål besvares bekræftende, kan tilsynsmyndigheden da lovligt tilpasse den vægtede gennemsnitlige sats for kapitalforrentning således, at transmissions- eller lagersystemoperatøren for naturgas ikke kompenseres for inflationsstigningen i den forudgående tarifperiode?
- 8) Såfremt det femte spørgsmål besvares bekræftende, og såfremt systemoperatøren ikke er enig i den vægtede gennemsnitlige sats for kapitalforrentning, som tilsynsmyndigheden har foreslået, eller i de elementer, den er baseret på, skal tilsynsmyndigheden da ved fastlæggelsen af den vægtede gennemsnitlige sats for kapitalforrentning, WACC, inddrage en tredjepart til at vurdere, hvilket beløb for denne sats der er passende?
- 9) Er en procedure for fastsættelse af tariffer, hvorved den vægtede gennemsnitlige sats for kapitalforrentning fastlægges af tilsynsmyndigheden, og hvorved transport- eller lagersystemoperatøren for naturgas ikke har ret til at tilpasse denne beregning til de individuelle indikatorer for systemoperatørens virksomhed, forenelig med de formål, der er anført i artikel 41, stk. 8, i direktiv 2009/73/EF?
- 10) Skal artikel 1, [stk. 1], litra b), i forordning [(EF) nr. 715/2009], sammenholdt med samme artikels stk. 2, fortolkes således, at syvende og ottende betragtning til og artikel 13, stk. 1, i denne forordning finder anvendelse på lagerfaciliteter for naturgas og de af tilsynsmyndigheden fastsatte tariffer, hvis adgangen til lagerfaciliteterne for flydende naturgas er reguleret?

EU-retten

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF (herefter »direktivet«, EUT 2009, L 211, s. 94): 35. betragtning, artikel 32, stk. 1, artikel 33, stk. 1, 3 og 4, artikel 40, litra f), og artikel 41, stk. 1 og 8.

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1775/2005 (herefter »forordningen«, EUT 2009, L 211, s. 36): syvende og ottende betragtning, artikel 1 og artikel 13, stk. 1.

Retspraksis

Domstolens dom af 12. juli 2022, Nord Stream 2 mod Parlamentet og Rådet, C-348/20 P, EU:C:2022:548.

Rettens dom af 16. marts 2022, MEKH og FGSZ mod ACER, T-684/19 og T-704/19, EU:T:2022:138.

Domstolens dom af 24. februar 2022, Latvijas Gāze, C-290/20, EU:C:2022:119.

Domstolens dom af 2. september 2021, Kommissionen mod Tyskland (Gennemførelse af direktiv 2009/72 og 2009/73), C-718/18, EU:C:2021:662.

Domstolens dom af 3. december 2020, Kommissionen mod Belgien (Elektricitets- og naturgasmarkedene), C-767/19, EU:C:2020:984.

Domstolens dom af 16. juli 2020, Kommissionen mod Ungarn (Tariffer for adgang til elektricitets- og naturgastransmissionsnet), C-771/18, EU:C:2020:584.

Domstolens dom af 30. april 2020, Overgas Mrezhi og Balgarska gazova asotsiatsia (C-5/19, EU:C:2020:343).

Domstolens dom af 19. december 2019, GRDF, C-236/18, EU:C:2019:1120.

Domstolens dom af 6. oktober 2015, Capoda Import-Export, C-354/14, EU:C:2015:658, præmis 25.

Domstolens dom af 19. marts 2015, E.ON Földgáz Trade, C-510/13, EU:C:2015:189.

Nationale retsforskrifter

Enerģētikas likums (energiloven) (*Latvijas Vēstnesis* nr. 273/275 af 22.9.1998, i den affattelse, der var gældende den 20.8.2020): artikel 15, artikel 44, stk. 8, og artikel 85, stk. 1.

Likums »Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem« (lov om myndighederne for tilsyn med offentlige tjenester) (*Latvijas Vēstnesis* nr. 394/395 af 7.11.2000, i den affattelse, der var gældende den 20.8.2020): artikel 2, stk. 2 og 4, artikel 6, stk. 1 og 2, artikel 7, stk. 6, artikel 9 og artikel 20, stk. 1.

Ministru kabineta 2009. gada 27. oktobra noteikumi Nr. 1227 »Noteikumi par regulējamiem sabiedrisko pakalpojumu veidiem« (ministerrådets dekret nr. 1227 af 27.10.2009 om fastsættelse af bestemmelser om de regulerede typer af offentlig service) (*Latvijas Vēstnesis* nr. 172 af 29.10.2009, i den affattelse, der var gældende den 20.8.2020): punkt 4.

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2018. gada 13. augusta lēmums Nr. 1/23 »Kapitāla atdeves likmes aprēķināšanas metodika« (afgørelse nr. 1/23 truffet af kommissionen for regulering af og tilsyn med offentlige tjenester den 13.8.2018 vedrørende metodikken for beregningen af kapitalforrentning) (*Latvijas Vēstnesis* nr. 161 af 15.8.2018, herefter »metodikken«), som ændret ved samme myndigheds afgørelse nr. 1/12 af 22. august 2019: punkt 3-7 og 9.¹.

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2020. gada 20. augusta lēmums Nr. 109 »Par kapitāla atdeves likmi dabasgāzes pārvades sistēmas, dabasgāzes sadales sistēmas un dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojumu tarifu projekta aprēķināšanai« (afgørelse nr. 109 truffet af kommissionen for regulering af og tilsyn med offentlige tjenester den 20.8.2020 vedrørende satsen for kapitalforrentning i forbindelse med beregningen af udkastet til tariffer for tjenester vedrørende transmissionssystemet for naturgas, distributionssystemet for naturgas og lagersystemet for naturgas) (*Latvijas Vēstnesis* nr. 164 af 26.8.2020, herefter »den anfægtede afgørelse«).

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne i hovedsagen

- 1 Sagsøgerne opfylder som operatører den offentlige serviceforpligtelse, der leveres på området for naturgasforsyning i Letland; nærmere bestemt er AS Gaso (den eneste) distributionssystemoperatør for naturgas, mens AS Conexus Baltic Grid er (den eneste) transmissionssystemoperatør for naturgas og lagersystemoperatør for naturgas.
- 2 Den 20. august 2020 traf tilsynsmyndigheden den anfægtede afgørelse, hvorved den fastlagde den (vægtede gennemsnitlige) sats for kapitalforrentning i faste priser (med to varianter), som skulle anvendes ved beregningen af tarifferne for tjenester vedrørende transport- og lagersystemet for naturgas, og hvis ikrafttrædelse var planlagt til 2021.
- 3 På grundlag af satsen for forrentning af kapitalgrundlaget, der var beregnet i henhold til metodikkens punkt 5, satsen for forrentning af lånekapital, der var beregnet i henhold til metodikkens punkt 7, den gældende afgiftssats for selskaber og gennemsnittet af ændringerne i forbrugerprisindekset som registreret i de officielle statistikker for de fem foregående kalenderår fastslog tilsynsmyndigheden, at den (vægtede gennemsnitlige) sats for kapitalforrentning (i faste priser), som fandt anvendelse på operatører i kategorien mikrovirksomheder eller små virksomheder, var 4,37%, mens den for operatører i kategorien mellemstore eller større virksomheder var 2,65%.
- 4 Tilsynsmyndigheden anførte til støtte for denne afgørelse, at de fastlagte satser for kapitalforrentning blev tilpasset situationen på de finansielle markeder, herunder risiciene i forbindelse med opnåelse af finansiering, og at de dermed gjorde det muligt for transmissionssystemoperatøren for naturgas,

distributionssystemoperatøren for naturgas og lagersystemoperatøren for naturgas at optage lån, at investere i fornyelse og udvikling af naturgassystemet og at opnå et rimeligt afkast, idet det samtidig blev sikret, at brugerne havde mulighed for at modtage uafbrudte og pålidelige offentlige serviceydelser af høj kvalitet, hvis tariffer (priser) svarede til de økonomisk begrundede omkostninger.

- 5 Idet sagsøgerne hverken er enige i denne afgørelse eller begrundelsen herfor, har de anlagt et annulationsøgsmål ved Administratīvā apgabaltiesa (appeldomstol i forvaltningsretlige sager).

De væsentligste argumenter, der anføres af parterne i hovedsagen

- 6 Sagsøgerne har i deres stævninger fremsat følgende anbringender.
- 7 Efter deres opfattelse begik tilsynsmyndigheden ved fastsættelsen af kriterierne for beregningen af satsen for kapitalforrentning alvorlige materielle og processuelle fejl, eftersom den sats for kapitalforrentning, der finder anvendelse på sagsøgerne, blev fastsat på et ugrundet lavt niveau, uden at der blev taget hensyn til sagsøgernes interesse i, at tarifferne blev fastsat med et rimeligt afkast. De har gjort gældende, at en sådan begrænsning af det afkast, som en operatør af offentlige serviceforpligtelser kan opnå, udgør et for kraftigt indgreb i sagsøgernes ejendomsret.
- 8 Ifølge sagsøgerne indebærer den metodik (i den ændrede version), som er vedtaget af tilsynsmyndigheden, en betydelig udvidelse af indholdet i de i lovgivningen fastsatte kriterier, hvilket udgør en handling ultra vires og en tilsidesættelse af princippet om god forvaltning, retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning.
- 9 Efter deres opfattelse tilsidesatte tilsynsmyndigheden sin lovbestemte forpligtelse til at begrunde sine handlinger.
- 10 De har gjort gældende, at tilsynsmyndigheden ikke anførte nogen omstændigheder, som godtgjorde nødvendigheden af denne afgørelse, og baserede sig på fejlagtige og uunderbyggede antagelser om sagsøgernes kommercielle aktiviteter og indikatorerne vedrørende disse aktiviteter.
- 11 Tilsynsmyndigheden handlede efter deres opfattelse i strid med forbuddet mod at handle vilkårligt, idet den ikke på passende vis redegjorde for og vurderede objektive og begrundede retlige overvejelser på grundlag af disse faktiske omstændigheder, ikke på passende vis vurderede overvejelserne om hensigtsmæssigheden af en ændring af metodikken og ikke begrundede sine konklusioner om elementerne i beregningen af satsen for kapitalforrentning.
- 12 Ifølge sagsøgerne begrundede tilsynsmyndigheden ikke sine konklusioner vedrørende de variabler, som blev anvendt ved beregningen (i faste priser) af den (vægtede gennemsnitlige) sats for kapitalforrentning. Den forklarede ikke, hvorfor

der i den sammenlignende vurdering af den nye sats for kapitalforrentningen ikke blev anvendt data om oplagringen af naturgas, hvorfor specifikke værdier var valgt til den sammenlignende vurdering, eller hvorledes den periode, som den nationale risikopræmie blev beregnet for, blev valgt.

- 13 Ifølge sagsøgerne har den nye sats for kapitalforrentningen, som tilsynsmyndigheden har fastsat, en for kraftig negativ indvirkning på sagsøgernes mulighed for at opfylde deres forpligtelse til at udøve deres aktiviteter og medvirke til planlægningen, sikringen og den koordinerede og effektive udvikling af energiforsyningen.
- 14 Ifølge retspraksis fra Den Europæiske Unions Domstol (herefter »Domstolen«) er medlemsstaterne imidlertid forpligtet til ved fastsættelsen af tarifferne at sikre et afkast af de foretagne investeringer. Det fremgår af direktivet, at tilsynsmyndigheden i en medlemsstat er forpligtet til at fremme udviklingen af et velfungerende marked for naturgas ved at give investorerne tilstrækkelige incitamenters til at foretage de nødvendige investeringer i infrastruktur. Tilsvarende pålægger forordningens bestemmelser tilsynsmyndigheden en forpligtelse til ved fastsættelsen af tarifferne at sikre et rimeligt afkast af de foretagne investeringer.
- 15 Sagsøgerne har gjort gældende, at de ikke blev tilstrækkelig hørt før vedtagelsen af den anfægtede afgørelse, og at deres argumenter og overvejelser ikke blev undersøgt; de er derfor af den opfattelse, at deres medvirken til fastlæggelsen af den nye sats for kapitalforrentningen ikke blev sikret.
- 16 Ifølge sagsøgerne fremmer den anfægtede afgørelse hverken konkurrencen eller udviklingen, hvilket er i strid med det af lovgiver forfulgte formål om at udvikle reguleringen inden for sektoren.
- 17 De er derfor af den opfattelse, at de fejl, som beregningen af den nye sats for kapitalforrentningen er behæftet med, er alvorlige, og at de gør det vanskeligt at forstå, hvorledes tilsynsmyndigheden nåede frem til de konklusioner, som den anfægtede afgørelse var baseret på; manglen på en tilstrækkelig begrundelse begrænser sagsøgernes mulighed for effektivt at udøve deres ret til et forsvar.
- 18 Tilsynsmyndigheden har gjort gældende, at dens formål, som fastsat i artikel 20, stk. 1, i lov om myndighederne for tilsyn med offentlige tjenester, udelukkende består i at sikre, at tarifferne dækker de økonomisk begrundede omkostninger til offentlige serviceforpligtelser (endvidere fastsættes indholdet af sidstnævnte begreb efter tilsynsmyndighedens skøn) og at sikre den generelle rentabilitet. Tilsynsmyndigheden er af den opfattelse, at disse begreber i det væsentlige ikke er knyttet til de formål, der forfølges med direktivets artikel 41, stk. 8, altså at sørge for passende incitamenters på både kort og lang sigt til at øge effektiviteten, fremme integrationen af markederne og forsyningssikkerheden og støtte de dermed forbundne forskningsaktiviteter.

Kort fremstilling af begrundelsen for forelæggelsen

- 19 Den forelæggende ret bemærker, at direktivets artikel 40, litra f), og artikel 41, stk. 8, og forordningens artikel 13, stk. 1, sammenholdt med syvende og ottende betragtning til forordningen, finder anvendelse på tvisten i hovedsagen. Disse bestemmelser pålægger medlemsstaterne en forpligtelse til at sikre et rimeligt afkast af de foretagne investeringer, men disse bestemmelsers indhold er ikke tilstrækkelig klart eller konkret. Dette er til hinder for, at den forelæggende ret kan træffe afgørelse om sagens realitet.
- 20 Eftersom et af formålene med direktivet er at sikre tilstrækkelige investeringer til udviklingen af systemet, henviser 35. betragtning og artikel 40, litra f), til forpligtelsen for tilsynsmyndigheden i medlemsstaten til at bidrage til udviklingen og funktionsdygtigheden af markedet for naturgas ved at give investorerne tilstrækkelige incitamenter til at foretage de nødvendige investeringer.
- 21 Forordningens artikel 13, stk. 1, bestemmer, at tilsynsmyndigheden skal fastsætte en tarif for adgang til transmissionssystemet, som giver et rimeligt investeringsafkast. Tarifferne skal bidrage til en effektiv handel med gas samt konkurrence på markedet, samtidig med at der ansøres til investeringer og skabes interoperabilitet for transmissionsnet.
- 22 Tarifferne er fortsat et af tilsynsmyndighedens instrumenter til at fremme investeringer, også efter at den oprindelige vertikalt integrerede virksomhed (den oprindelige operatør) i naturgassektoren (AS Latvijas Gāze) blev opdelt i flere dele. Hvad angår lagerfunktionen forpligter direktivets artikel 41, stk. 1, litra n), tilsynsmyndigheden til at overvåge og gennemgå betingelserne for adgang til oplagring, linepack og andre hjælpefunktioner som anført i artikel 33. Energilovens artikel 44, stk. 8, fastsætter, at adgangen til underjordiske lagerfaciliteter for gas organiseres ved en reguleret procedure med tariffer, som fastsættes i overensstemmelse med de procedurer, der fremgår af samme lovs artikel 15, stk. 1.¹ Adgangen til underjordiske lagerfaciliteter for gas skal således også være begrundet i teknisk og økonomisk henseende, hvilket desuden indebærer, at tilsynsmyndigheden skal gennemgå de tariffer, som den overvåger.
- 23 I den foreliggende sag har tilsynsmyndigheden inden for rammerne for sin kompetence fastsat tarifferne eller de metoder, de er beregnet efter, herunder satsen for kapitalforrentning. Det følger ganske vist af direktivets og forordningens bestemmelser, at medlemsstaterne ved fastsættelsen af det beløb, som skal betales for adgangen til transmissionssystemerne for naturgas, eller tarifferne, skal tage hensyn til et rimeligt investeringsafkast ved beregningen af disse tariffer, men disse bestemmelser præciserer ikke indholdet af begrebet »rimeligt investeringsafkast«.
- 24 Der er således ikke fastsat retlige kriterier, hvorefter tilsynsmyndigheden kan fastslå, om afkastet kan anses for at være »rimeligt«. Den forelæggende ret har ikke nogen klare retningslinjer for, hvorledes den skal vurdere foreneligheden

mellem metodikken for fastlæggelsen af rentabiliteten (satsen for kapitalforrentning) og EU-retten.

- 25 Hidtil har Domstolen ikke afklaret begrebet »rimeligt investeringsafkast«. I retspraksis vedrørende direktivet og forordningen (jf. afsnittet »Domstolens praksis«) er direktivets artikel 41 ganske vist blevet fortolket, men Domstolen har i ingen af disse sager fortolket artikel 41, stk. 8, i forbindelse med faktiske og retlige omstændigheder, der er sammenlignelige med den foreliggende sag.
- 26 Domstolen har henvist til medlemsstaternes forpligtelse til ved fastsættelsen af tarifferne for adgang til transmissionssystemet eller lagersystemet for naturgas at tage hensyn til de investeringer, der er foretaget eller vil blive foretaget (dom af 16.7.2020, Kommissionen mod Ungarn (C-771/18, EU:C:2020:584)). Domstolen har imidlertid ikke præciseret, nøjagtig hvorledes der skal tages hensyn hertil ved fastsættelsen af tarifferne.
- 27 Den forelæggende ret konkluderer på baggrund af artikel 1 i lov om myndighederne for tilsyn med offentlige tjenester (»Denne lov har til formål at sikre tilgængeligheden af uafbrudte og pålidelige offentlige serviceydelser af høj kvalitet, hvis tariffer (priser) svarer til de økonomisk begrundede omkostninger, og at fremme økonomisk begrundet udvikling og konkurrence i de regulerede sektorer ved at fastsætte procedurer for reguleringen af de offentlige serviceydelser og retsforholdene i forbindelse med leveringen af disse ydelser«) og samme lovs artikel 20, stk. 1 (»Tarifferne fastsættes på et sådant niveau, at brugernes betalinger dækker de økonomisk begrundede omkostninger ved den offentlige serviceforpligtelse og sikrer rentabiliteten af denne forpligtelse, medmindre den specifikke sektorlovgivning fastsætter andre principper for fastsættelsen af tarifferne. I tilfælde af ændringer i de faktorer, som påvirker tarifferne, f.eks. rentabiliteten, kan tilsynsmyndigheden foreslå en gennemgang af tarifferne og anmode leverandøren af den offentlige serviceforpligtelse om inden for en fastlagt frist at fremlægge et udkast til tariffer, der omfatter en begrundelse for de omkostninger, som ligger til grund for tarifferne«), at den lettiske lovgiver ved gennemførelsen af direktivets artikel 41 ikke overtog den ordlyd, der anvendes i denne bestemmelse. Lov om myndighederne for tilsyn med offentlige tjenester indeholder ingen bestemmelser, som svarer til direktivets artikel 40 (Overordnede mål for den regulerende myndigheds virke) og 41 (Den regulerende myndigheds opgaver og beføjelser).
- 28 Efter at have undersøgt, om formålene med artikel 20, stk. 1, i lov om myndighederne for tilsyn med offentlige tjenester svarer til dem, der fremgår af direktivets artikel 41, stk. 8, fastslår den forelæggende ret, at dette direktivs formål er mere omfattende, og at bestemmelsen i den anførte lov, i medfør af hvilken tilsynsmyndigheden vedtog de foranstaltninger, der finder anvendelse i den foreliggende sag, muligvis ikke dækker alle de EU-retlige formål om retten til passende incitamentter på både kort og lang sigt for leverandører af regulerede offentlige serviceydelser.

- 29 Det er derfor begrundet at indbringe spørgsmålet om gennemførelsen i lettisk ret af de anførte bestemmelser i direktivet for Domstolen.
- 30 Forordningens artikel 1, stk. 2, fastsætter, at de i første afsnit omhandlede formål omfatter fastsættelsen af harmoniserede principper for tariffer, eller beregningsmetoder for tariffer, for netadgang, men ikke for adgang til lagerfaciliteter, fastlæggelse af adgangstjenester for tredjepart og harmoniserede principper for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger, fastlæggelse af krav om gennemsigtighed, regler om balancering og gebyrer for ubalancer samt fremme af handelen med kapacitet. Den forelæggende ret udleder heraf, at forordningen finder anvendelse på fastlæggelsen af principperne eller metoderne for beregningen af tarifferne for adgang hvad angår transmissionssystemet for naturgas, men ikke lagerfaciliteterne.
- 31 I henhold til forordningens artikel 1, stk. 3, gælder denne forordning kun for lagerfaciliteter, der henhører under direktivets artikel 33, stk. 3 eller 4. Det følger af direktivets artikel 33, stk. 1, at de procedurer, der er fastsat i samme artikels stk. 3 og 4 vedrørende oplagring, ikke er obligatoriske, men finder anvendelse, hvis det er teknisk og/eller økonomisk nødvendigt for at yde effektiv systemadgang med henblik på forsyning af kunderne samt for tilrettelæggelse af adgang til hjælpefunktioner.
- 32 Den forelæggende ret konkluderer, at forordningens artikel 13, stk. 1 – som vedrører de tariffer eller metoder til beregning af disse, som transmissionssystemoperatører anvender, og som er godkendt af de regulerende myndigheder i medfør af direktivets artikel 41, stk. 6, samt de tariffer, der er offentliggjort i medfør af direktivets artikel 32, stk. 1 – og dermed også det heri anvendte begreb »rimeligt afkast« henset til direktivets bestemmelser og medlemsstaternes forpligtelser udelukkende henviser til de tariffer, der finder anvendelse på tjenester vedrørende transmissionssystemet for naturgas, og ikke på dem, der finder anvendelse på tjenester vedrørende oplagring af naturgas. De kriterier, som anføres i syvende og ottende betragtning til forordningen vedrørende tarifferne for netadgang, finder heller ikke anvendelse på oplagringstjenester.
- 33 Ifølge den forelæggende ret er det begrundet at forelægge Domstolen spørgsmål om fortolkningen af disse bestemmelser.
- 34 Med henvisning til Domstolens praksis om, hvorvidt anmodninger om præjudiciel afgørelse kan antages til realitetsbehandling (jf. f.eks. dom af 6.10.2015, Capoda Import-Export (C-354/14, EU:C:2015:658), præmis 25), hvorefter Domstolen kun kan afvise en anmodning fra en national ret, såfremt den ønskede fortolkning savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, når problemet er hypotetisk, eller når Domstolen ikke råder over de faktiske og retlige oplysninger, som er nødvendige for, at den kan foretage en sagligt korrekt besvarelse af de forelagte spørgsmål, bemærker den forelæggende ret, at fortolkningen af de nævnte bestemmelser i direktivet og forordningen er direkte

forbundet med de faktiske og retlige omstændigheder i hovedsagen. For at der kan træffes afgørelse i hovedsagen, er det nødvendigt, at Domstolen foretager en afklaring med henblik på at fjerne enhver rimelig tvivl om fortolkningen af de relevante EU-retlige bestemmelser.

- 35 Der er især behov for at afklare, hvilke kriterier der skal anvendes ved vurderingen af begreberne »rimeligt afkast« og »passende incitament«, som anvendes i forordningens artikel 13, stk. 1, sammenholdt med syvende og ottende betragtning til forordningen, og i direktivets artikel 40, litra f), og artikel 41, stk. 8, og at afklare den korrekte fortolkning af disse begreber under de særlige omstændigheder i hovedsagen. Besvarelsen af de præjudicielle spørgsmål vil gøre det muligt for den forelæggende ret ved realitetsbehandlingen af sagen at fastslå, om den anfægtede afgørelse, som blev truffet på grundlag af metodikken, og hvorved den nye kapitalforrentning blev fastsat, og metodikken selv er forenelige med medlemsstatens forpligtelse i henhold til EU-retten til at tage hensyn til et rimeligt investeringsafkast ved denne beregning.

ARBEJDSDOKUMENT